

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2018/1939,**10. detsember 2018,****mis käsitleb liidu toetust tuumaterrorismi tõkestamise rahvusvahelise konventsiooni ülemaailmseks kohaldamiseks ja tõhusaks rakendamiseks**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 28 lõiget 1 ja artikli 31 lõiget 1,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Ülemkogu võttis 12. detsembril 2003 vastu massihävitusrelvade leviku vastase ELi strateegia (edaspidi „strateegia“), milles on märgitud, et massihävitusrelvade leviku tõkestamine, desarmeerimine ja relvastuskontroll võivad anda olulise panuse ülemaailmsesse terrorismivastasesse võitlusesse, vähendades ohtu, et valitsusvälised osalejad saavad juurdepääsu massihävitusrelvadele, radioaktiivsetele materjalidele ja nende kandevahenditele. Strateegia III peatükis on esitatud selliste massihävitusrelvade leviku tõkestamise meetmete loetelu, mida tuleb võtta nii liidus kui ka kolmandates riikides.
- (2) Liit rakendab kõnealust strateegiat aktiivselt ja viib ellu selle III peatükis loetletud meetmeid, eelkõige töötades selle nimel, et ülemaailmselt kohaldada ja vajaduse korral tugevdada desarmeerimist ja massihävitusrelvade leviku tõkestamist käsitlevaid peamisi lepinguid, kokkuleppeid ja kontrollikordi, ning eraldades rahalisi vahendeid, et toetada konkreetseid projekte, mida juhivad mitmepoolsed institutsioonid, näiteks Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) uimastite ja kuritegevuse vastu võitlemise büroo (UNODC) ja ÜRO terrorismivastase võitluse büroo (UNOCT).
- (3) ÜRO peasekretär märkis oma 24. mail 2018 esitatud desarmeerimiskavas „Meie ühise tuleviku kindlustamine“, et praegune tuumaohut on vastuvõetamatu ning et see suureneb.
- (4) ÜRO Peaassamblee võttis 13. aprillil 2005 vastu tuumaterrorismi tõkestamise rahvusvahelise konventsiooni, mis avati allkirjastamiseks 14. septembril 2005.
- (5) Käesoleva otsuse tehniline rakendamine tuleks teha ülesandeks UNODC-le ja UNOCT terrorismivastase võitluse keskusele (UNCCT).
- (6) Käesolevat otsust tuleks rakendada kooskõlas Euroopa Komisjoni ja ÜRO vahel sõlmitud finants- ja haldusraamistiku lepinguga, mis käsitleb ÜRO hallatavatesse programmidesse või projektidesse antava liidu rahalise panuse haldamist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Strateegia teatavate osade jätkuva ja praktilise rakendamise tagamiseks edendab liit tuumaterrorismi tõkestamise rahvusvahelise konventsiooni (ICSANT) ülemaailmselt kohaldamist ja tõhusat rakendamist, toetades UNODC (eelkõige selle terrorismi ärahoidmise osakonna) tegevust, kes muu hulgas toetab riikide jõupingutusi selleks, et järgida asjaomaseid rahvusvahelisi õigusakte ning tugevdada oma riiklikke õigus- ja kriminaalõigusraamistikke ja institutsionaalset suutlikkust tuumaterrorismiga võitlemisel, ning UNCCT programmi, mis käsitleb massihävitusrelvade / keemia-, bioloogilise, kiirgus- ja tuumaterrorismi ärahoidmist ja neile reageerimist, millega muu hulgas püütakse toetada riike ja rahvusvahelisi organisatsioone selle ärahoidmises, et terrorirühmitused saaksid juurdepääsu massihävitusrelvi / keemia-, bioloogilise, kiirgus- ja tuumaterrorismi käsitlevatele materjalidele ja neid kasutaksid, ning tagada, et nad oleksid paremini ette valmistatud nimetatud materjalidega seotud terrorirünnakuks ja saaksid sellele tõhusalt reageerida.

2. Liidu rahastatavate projektide eesmärk on

- a) suurendada ICSANTi osalisriikide arvu;
- b) suurendada teadlikkust ICSANTist sellest kasusaajate, näiteks riikide poliitikakujundajate ja otsusetegijate, sealhulgas parlamendiliikmete seas ning rahvusvahelistel foorumitel;
- c) täiustada siseriiklikke õigusakte, inkorporeerides nendesse kõik ICSANTi nõuded;

- d) arendada edasi e-õpet ja muid asjakohaseid koolitusmaterjale ning inkorporeerida need tehnilise õigusabi andmisse, sealhulgas juhtumiuuringud;
- e) arendada edasi ja hallata veebisaiti, mis sisaldab kogu ICSANTiga seonduvat asjaomast teavet, sealhulgas häid tavasid;
- f) suurendada kriminaalõigussüsteemi ametnike ja muude asjaomaste riiklike sidusrühmade suutlikkust seoses juhtumite uurimise, süüdistuste esitamise ja õigusemõistmisega;
- g) arendada sünergiat muude asjaomaste rahvusvaheliste õigusaktidega, näiteks tuumamaterjali füüsilise kaitse konventsiooni ja selle muudatusega ning ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1540 (2004);
- h) suurendada riikide suutlikkust tuvastada oht, et terroristid võivad saada juurdepääsu tuumamaterjalidele või muudele radioaktiivsetele materjalidele, ning sellel ohule reageerida.

Projekti rakendavad UNODC ja UNCCT tihedas koostöös asjaomaste UNODC kohapealsete büroode ning muude asjaomaste institutsioonide ja ekspertidega, muu hulgas järgmistega: Rahvusvaheline Aatomienergiaagentuur, ÜRO desarmeerimisküsimuste büroo, ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1540 (2004) alusel loodud ÜRO Julgeolekunõukogu komitee eksperdirühm ning keemilise, bioloogilise, kiirgus- ja tuumaohu vähendamise ELi tippkeskused.

Projektide rakendamisel tagatakse liidu nähtavus ja nõuetekohane programmihaldamine.

Kõigi projekti komponentidega kaasneb proaktiivne ja uuenduslik avalikkuse teavitamine ning selleks eraldatakse vajalikke ressursse.

Projektide üksikasjalik kirjeldus on esitatud lisan.

Artikkel 2

1. Käesoleva otsuse rakendamise eest vastutab liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja (edaspidi „kõrge esindaja“).
2. Artikli 1 lõikes 2 osutatud projektide tehnilise rakendamise eest vastutavad UNODC ja UNCCT. Nad täidavad seda ülesannet kõrge esindaja vastutusel. Selleks sõlmib kõrge esindaja UNODC ja UNCCT-ga vajalikud kokkulepped.

Artikkel 3

1. Artikli 1 lõikes 2 osutatud projektide rakendamise lähtesumma on 4 999 986 eurot. Kogu projekti hinnanguline üldeelarve on 5 223 907 eurot, mis tagatakse kaasrahastamise kaudu.
2. Kulutusi, mida rahastatakse lõikes 1 sätestatud lähtesummast, hallatakse vastavalt liidu eelarve suhtes kohaldatavatele menetlustele ja normidele.
3. Järelevalvet lõikes 1 osutatud kulutuste nõuetekohase haldamise üle teeb komisjon. Selleks sõlmib komisjon UNODC ja UNCCT-ga rahastamislepingud. Rahastamislepingutes määratakse kindlaks, et UNODC ja UNCCT tagavad liidu rahalise abi nähtavuse vastavalt selle suurusele.
4. Komisjon püüab sõlmida lõikes 3 osutatud rahastamislepingud niipea kui võimalik pärast käesoleva otsuse jõustumise kuupäeva. Ta teavitab nõukogu kõigist raskustest selles protsessis ning rahastamislepingute sõlmimise kuupäevast.

Artikkel 4

1. Kõrge esindaja annab nõukogule kaks korda aastas aru käesoleva otsuse rakendamisest UNODC ja UNCCT korrapäraste aruannete alusel. Need aruanded on nõukogu poolt tehtava hindamise aluseks.
2. Komisjon annab kaks korda aastas teavet artikli 1 lõikes 2 osutatud projektide rakendamise finantsaspektide kohta.

Artikkel 5

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Käesolev otsus kaotab kehtivuse 36 kuu möödumisel artikli 3 lõikes 3 osutatud rahastamislepingute sõlmimisest. Kui kuue kuu jooksul alates käesoleva otsuse jõustumise kuupäevast ei ole rahastamislepinguid sõlmitud, kaotab käesolev otsus kehtivuse.

Brüssel, 10. detsember 2018

Nõukogu nimel

eesistuja

F. MOGHERINI

LISA

- Projekt 1 Propageerida ICSANTiga ühinemist kõrgetasemelise ürituse kaudu, mis korraldatakse New Yorgis koostöös ÜRO õigusküsimuste bürooga

Projekti kirjeldus. Kõrgetasemeline üritus toimub kas tuumarelvade leviku tõkestamise lepingu osaliste 2020. aasta läbivaatamiskonverentsi raames või siis nimetatud lepingu iga-aastase kohtumise raames, mille korraldab ÜRO peasekretär ja mis toimub paralleelselt peaassambleel peetava üldise aruteluga. Samuti võiks kõrgetasemelise ürituse korraldada iga konkreetseid lepinguid käsitleva ÜRO erifoorumi ajal, mille eesmärk on hõlbustada riikide osalemist lepingu mitmepoolses raamistikus.

Rakendusüksus: UNCCT

- Projekt 2 Propageerida ICSANTiga ühinemist piirkondlike seminaride ja riikide külastuste kaudu

Projekti kirjeldus. Kuni kuue piirkondliku, piirkondadevahelise ja allpiirkondliku seminari korraldamine nende riikide poliitikakujundajatele ja otsusetegijatele, kes ei ole ICSANTI osalisriigid⁽¹⁾:

- Aafrikas;
- Kesk- ja Lõuna-Aasias;
- Euroopas;
- Kagu-Aasias ja Vaikse ookeani piirkonnas.

Seminaridel kasutatakse projekti raames välja töötatud asjakohaseid materjale (nt juhtumiuuringud ja enesehindamise küsimustikud). Lisaks ICSANTile keskendumisele käsitletakse seminaridel sünergia tuumamaterjali füüsilise kaitse konventsiooni ja selle muudatusega, samuti ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1540 (2004).

Rakendusüksus: UNODC

- Projekt 3 Asjakohase õigusloomealase abi andmine

Projekti kirjeldus. Asjakohase õigusloomealase abi andmine seda taotlevatele riikidele õigusaktide analüüsi või õigusaktide koostamise seminaride kaudu (kuni kümme riiki).

Rakendusüksus: UNODC

- Projekt 4 Asjaomaste sidusrühmade, sealhulgas nende kriminaalõigussüsteemi ametnike suutlikkuse suurendamine, kes võivad olla kaasatud uurimisse, süüdistuste esitamisse ja õigusemõistmisesse selliste juhtumite puhul, mis on seotud ICSANTiga hõlmatud tuumamaterjalide ja muude radioaktiivsete ainetega

Projekti kirjeldus. Korraldatakse kolm piirkondlikku seminari prokuröridele valitud Aafrika, Euroopa ja Aasia riikidest, kes on juba ICSANTI osalisriigid.

Rakendusüksus: UNODC

- Projekt 5 Propageerida ICSANTiga ühinemist Parlamentidevahelise Liidu kaudu

Projekti kirjeldus. Peetakse konsultatsioone Parlamentidevahelise Liiduga, et korraldada üritusi ICSANTiga kiire ühinemise toetamiseks ja esitada ühiselt üleskutseid riikidele, kes ei ole veel ICSANTI osalisriigid.

Rakendusüksus: UNCCT

- Projekt 6 Uuring, mis käsitleb riikide põhjusi ICSANTiga ühinemata jätmiseks ja probleeme, millega need riigid kokku puutuvad

Projekti kirjeldus. Uuring, mis käsitleb riikide põhjusi ICSANTiga ühinemata jätmiseks ja probleeme, millega need riigid kokku puutuvad. UNCCT viib läbi akadeemilise uuringu, saamaks põhjalikumalt aru, millised on riikide põhjused ICSANTiga ühinemata jätmiseks ja milliste probleemidega need riigid kokku puutuvad, ning annab soovitusi, kuidas neid põhjusi ja probleeme käsitleda, et tagada suurem ühinemine, samuti osutab õiguslikele nõuetele ja meetmetele tõhusaks rakendamiseks.

Rakendusüksus: UNCCT

(¹) Igal üksikjuhul eraldi otsustades võiks osalema kutsuda ka ICSANTI osalisriike, kui nende osalemisel on lisandväärtus.

- Projekt 7 Korrapäraselt ajakohastatava, salasõnaga kaitstud veebisaidi väljaarendamine ja hooldus, mis sisaldab kogu teavet ICSANTI kohta, muu hulgas näiteid siseriiklikest õigusaktidest

Projekti kirjeldus. Veebisait sisaldab kogu kättesaadavat teavet ICSANTI kohta, sealhulgas kõikide osalisriikide kehtivaid õigusakte ICSANTI rakendamiseks, heade tavade ja näidisõigusaktide kogu, teadusartikleid, teavet ja ajakava teavitustegevuse kohta, eraldi e-posti aadressi küsimuste esitamiseks, teavet kättesaadava abi kohta, küsimustikku koos vastustega ICSANTI kohta ja 12 ühetunnist veebiseminari ICSANTI eri aspektide kohta (neli inglise, neli prantsuse ja neli hispaania keeles).

Rakendusüksus: UNODC

- Projekt 8 ICSANTiga seonduvaid fiktiivseid juhtumiuuringuid käsitleva koolituskäsiraamatu väljatöötamine

Projekti kirjeldus. ICSANTI käsitlev koolituskäsiraamat töötatakse välja fiktiivsete juhtumiuuringute põhjal.

Rakendusüksus: UNODC

- Projekt 9 ICSANTI käsitleva e-õppe mooduli väljatöötamine

Projekti kirjeldus. Moodul tõlgitakse vähemalt nelja ÜRO ametlikku keelde ja majutatakse UNODC ülemaailmsel e-õppe veebisaidil: <https://www.unodc.org/elearning>.

Rakendusüksus: UNODC

- Projekt 10 Suutlikkuse suurendamine piirijulgeoleku ja -halduse valdkonnas seoses tuumaterrorismiga

Projekti kirjeldus. UNCCT korraldab suutlikkuse suurendamise üritused piirijulgeoleku ja -halduse valdkonnas järgmises kuues piirkonnas:

- Saheli piirkond;
- Lõuna- ja Kagu-Aasia;
- Aafrika Sarv;
- Kesk-Aasia ja Kaukaasia;
- Ida- ja Kagu-Euroopa;
- Lähis-Ida ja Põhja-Aafrika.

Rakendusüksus: UNCCT

- Projekt 11 Teabelehtede ja õppematerjalide koostamine

Projekti kirjeldus. Teabelehtede koostamine ICSANTI kohta kõigis kuues ÜRO ametlikus keeles ja enesehindamise küsimustiku väljatöötamine ICSANTiga ühinemist kaaluvatele riikidele.

Rakendusüksus: UNODC

Eespool nimetatud projektide oodatavad tulemused:

- 1) rohkem ICSANTiga ühinenud riike;
- 2) suurem teadlikkus ICSANTist sellest kasusaajate, näiteks riikide poliitikakujundajate ja otsusetegijate, sealhulgas parlamendiliikmete seas ning rahvusvahelistel foorumitel;
- 3) täiustatud siseriiklikud õigusaktid, millesse on inkorporeeritud kõik ICSANTI nõuded;
- 4) täiustatud e-õpe ja muud asjakohased koolitusmaterjalid, mis on inkorporeeritud tehnilise õigusabi andmisel, sealhulgas juhtumiuuringud;
- 5) väljatöötatud ja hallatud veebisait, mis sisaldab kogu ICSANTiga seonduvat asjaomast teavet, sealhulgas häid tavasid;

- 6) kriminaalõigussüsteemi ametnike ja muude asjaomaste riiklike sidusrühmade suurem suutlikkus seoses juhtumite uurimise, süüdistuste esitamise ja õigusemõistmisega;
  - 7) suurem sünergia muude asjaomaste rahvusvaheliste õigusaktidega, näiteks tuumamaterjali füüsilise kaitse konventsiooni ja selle muudatusega ning ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1540 (2004);
  - 8) riikide suurem suutlikkus tuvastada oht, et terroristid võivad saada juurdepääsu tuumamaterjalidele või muudele radioaktiivsetele materjalidele, ning sellel ohule reageerida.
-